

پژوهشگاه دانشگاه علم و صنعت ایران

دبیرخانه طرح های کلان ملی

ماموریت، اهداف و راهبردها

(ویرایش اول - غیر قابل استناد)

مردادماه ۱۳۹۲

حقاً و بدون شک باید پژوهش و تحقیق مورد توجه و اهتمام بیشتری قرار بگیرد، در کشور اولاً **با توجه به نیازهای آن، هدف دار کنیم**؛ یعنی ببینیم واقعاً کشور به چه احتیاج دارد و پژوهش‌ها را در جهت نیازهای کشور قرار بدهیم که در خلال مباحث بعضی از دوستان هم روی آن تاکید شده و کاملاً هم درست است و لازم‌اش این است که **ما بانک اطلاعات و مرکزی داشته باشیم**. همه بتوانند بدانند چه لازم است، چه انجام شده است و چه لازم است برای تکمیل یک پژوهش، تا بتواند این قطعات گوناگون در کنار هم جمع بشود.

از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار استادان و اعضای هیات علمی دانشگاهها در تاریخ ۱۳/۷/۱۳۸۵

نقلمعظم رهبری

فهرست عناوین

شماره صفحه	عنوان
۴	پیش گفتار .....
۵	مقدمه .....
۷	۱- ضرورت و فلسفه وجود .....
۸	۲- ماموریت .....
۹	۳- اهداف کلان .....
۱۰	۴- راهبردهای کلان .....

پیشگفتار

طراحی، برنامه ریزی و ساماندهی طرح های کلان ملی زمینه ساز تحرک دراز مدت و پیشرفت و توسعه پایدار علم و فناوری در کشور خواهد بود که با هدف رفع نیازهای داخل کشور و حضور در رقابت های جهانی و ایجاد هم افزایی علم و ثروت از طریق کسب مهارت های انسانی، سازماندهی و تقسیم کار ملی و طراحی و تدوین از طریق اجرای طرح های ملی و هم افزایی سرمایه های انسانی، مالی و سایر امکانات کشور در عرصه های مختلف انجام می شود. اجرای طرح های کلان ملی این امکان را به کشور، سازمان های درگیر در امور علم، فناوری و نوآوری و بخش های اقتصادی می دهد که در راستای نقشه جامع علمی کشور و همچنین سند چشم انداز ۱۴۰۴ ه.ش با تعریف و تبیین موضوعات کلیدی و راهبردی به کسب مهارت های انسانی، تولید علم، اشاعه و گسترش دانش و چگونگی تجاری سازی و تحقق فرآیند نوآوری در بخش های ساخت، تولید و خدمات به عنوان همگرایی بین بخش علمی و صنعتی و بهره گیری از دانش ملی برای تبدیل آن به ثروت را فراهم آورد.

در این راستا، دبیرخانه طرح های کلان ملی دانشگاه علم و صنعت ایران که در این سند به اختصار دبیرخانه نامیده می شود، به منظور؛ اجرای مدیریت کارآمد، برنامه ریزی اصولی، ساماندهی و نظارت مستمر بر روند اجرای پروژه ها و کیفیت انجام طرح های کلان ملی واگذار شده به دانشگاه علم و صنعت ایران در این دانشگاه راه اندازی گردید. این دبیرخانه ضمن تسهیل تصمیم سازی های مدیریتی دانشگاه به متقاضیان علم و فناوری و تهیه گزارشات ترکیبی لازم پشتیبانی های لازم را از مدیران به عمل آورده و با راه اندازی سامانه ای جامع با ساختار دانش پایه مدیریتی هوشمند برای مستند سازی دستاوردها و فعالیت ها در زمینه فناوری در صنایع مورد مطالعه را ایجاد می نماید.

دبیرخانه طرح های کلان ملی دانشگاه

تیر ماه ۱۳۹۲

مقدمه

راه اندازی دبیرخانه طرح های کلان ملی دانشگاه علم و صنعت ایران، در جهت پاسخگویی به یکی از چالش های اساسی در کنترل و نظارت بر طرح های کلان ملی واگذار شده به دانشگاه در قالب مجری محوری یا مجری همکار بمنظور ایجاد آگاهی و هوشمندی مستمر نسبت به محیط پیرامونی و ایجاد الگوی پایدار در تصمیم گیری ها شکل خواهد گرفت. در این راستا به منظور ترسیم آینده ای روشن از فعالیت های مورد نظر، تدوین مأموریت، اهداف و راهبردهای کلان مورد نظر قرار گرفت. قبل از هر چیز، پذیرش یک سند به عنوان منشور مشترک تعامل میان مجموعه هایی که از آن بهره برداری می کنند، نیازمند درک مشترک از ادبیات و واژگان کلیدی مورد استفاده در حوزه مورد بحث است، برخی واژگان و مفاهیم کلیدی مورد استفاده در این سند به اختصار تعریف می شوند. با توجه به این که در مورد بسیاری از کلید واژگان این سند تعریفی یگانه و مورد پذیرش همگان وجود ندارد، باید توجه داشت که آن چه که به عنوان تعاریف در این بخش می آید، فقط معطوف به برداشت مورد نظر در این سند است.

ذکر این نکته ضروری به نظر می رسد که در بیان تعاریفی که در ذیل می آید از تعاریف موجود در اسناد بالادستی بهره گرفته شده است، تا علاوه بر حفظ یکپارچگی در خود متن سند راهبردی پیش رو، از بروز تناقضات مفاهیمی بین این سند و اسناد بالا دستی نیز پیشگیری شود.

رسالت (مأموریت)¹ : بیانیه ی مأموریت سازمان جمله یا عبارتی است که بدان وسیله مقصود یک سازمان از

مقصود سازمان مشابه متمایز می شود و آن بیان کننده ی علت وجودی سازمان است.

اهداف² (کلان / کمی / کیفی) : اهداف بنیادین اصلی ترین اهداف یک مجموعه هستند که مبین علت یا علل

وجود آمدن آن مجموعه بوده و جایگاهش را در نظام اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ... تعیین و خط حرکت یک مجموعه را ترسیم می نماید.

¹ Mission

² Goals

اصطلاح	تعریف (به استناد کلیات آئین نامه اجرایی طرح های کلان مصوب شورای عالی عتف)
طرح کلان ملی	طرحی است همراستا با اولویت های ملی که مبتنی بر توسعه علوم و فناوری ها بوده، به توسعه و هم افزایی میان اهداف آموزشی و تحقیقاتی منجر شود. از طرفی اندازه و هزینه طرح باید فراتر از توان یک بخش بوده و همکاری نهادها و سازمان های مختلف در طرح را در برگیرد.
عتف	شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری
کمیسیون تخصصی	ذیل شورای عالی عتف قرار داشته و وظیفه آن: الف: بررسی و تصویب مراحل مختلف و فازهای اجرای طرح که توسط مجری پیشنهاد شده است و به تأیید ناظر و بهره برداران نیز رسیده است. ب: نظارت بر حسن اجرای طرح
وظیفه دبیرخانه شورای عالی عتف	سیاست گذاری، اولویت بندی، هماهنگی و نظارت عالی بر حسن اجرای طرح های کلان بر اساس سیاست های مصوب شورای عالی عتف.
کمیته راهبری	کسانی که مدیریت و هدایت هر طرح کلان مصوب را عهده دار بوده و شامل نمایندگان دستگاه سفارش دهنده، مجری اصلی، کمیسیون تخصصی مربوطه، ناظر و تعدادی از صاحب نظران مرتبط با موضوع طرح بوده و با تأیید کمیسیون تخصصی مربوطه تشکیل شده و فعالیت می نمایند.
ناظر	موسسه مستقل یا افراد برجسته از صاحب نظران متخصص و مجرب در زمینه علم و فناوری در صنعت، دانشگاه و حوزه های مرتبط بوده که به انتخاب کمیسیون تخصصی مربوطه شورای عالی عتف، نظارت و ارزشیابی طرح را بر عهده دارند.
دستگاه سفارش دهنده	دستگاه یا دستگاه های اجرایی، موسسات یا شرکت های دولتی و یا غیر دولتی هستند که دارای هویت حقیقی مستقل بوده و طرح کلان به سفارش آن ها انجام گرفته، در هزینه های طرح سهمیم بوده و از نتایج طرح استفاده خواهند کرد.
دستگاه بهره بردار	دستگاه یا دستگاه های اجرایی هستند که از نتایج و دستاوردهای طرح با رعایت حقوق مالکیت طرح می توانند استفاده نمایند.
مؤسسه مجری (سفارش گیرنده)	به دانشگاه، پژوهشگاه، موسسه، واحد پژوهشی یا شرکت دانش بنیان که دارای هویت حقوقی مستقل و دارای مجوز از وزارت های علوم، تحقیقات و فناوری، یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا سایر مراجع قانونی ذیربط (اعم از مجلس شورای اسلامی، شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی حوزه های علمیه) باشند، اطلاق می گردد.
مدیر طرح	فرد حقیقی است که توسط موسسه مجری به طور رسمی به دبیرخانه شورای عالی عتف معرفی می شود و می تواند رئیس موسسه مجری باشد.
همکار	اشخاص حقیقی یا حقوقی که توسط مجری انتخاب و به کمیسیون (های) تخصصی مربوطه پیشنهاد می شوند.
مشاور	اشخاص حقیقی یا حقوقی که توسط مجری انتخاب و به کمیسیون (های) تخصصی مربوطه پیشنهاد می شوند.

۱- ضرورت و فلسفه وجودی دبیرخانه

ورود پژوهشگاه علم و صنعت ایران به طرحهای کلان ملی ضرورت ساختار چابک برای پیگیری امور را به صورت کارآمد و نظارت مستمر و اثر بخش برای اجرای پروژه ها با کیفیت مطلوب را دو چندان می نماید.

این دبیرخانه به منظور ایجاد آگاهی و هوشمندی مستمر نسبت به وضعیت پروژه ها و ایجاد الگوی مناسب برای تصمیم گیری های مدیریتی شکل خواهد گرفت. این هوشمندی در مراحل مختلف ارزیابی از قبیل شناسایی مولفه ها و گزینه های سنجش براساس شرایط پروژه ها نقش مهمی را ایفا خواهد نمود و از طرفی مزایایی نظیر؛ یکپارچه سازی دانش و اطلاعات مرتبط با پروژه ها، ایجاد پایگاه دانش می تواند به ارتقاء بهره وری فرآیند ارزیابی و همچنین افزایش سطح تناسب تصمیمات اتخاذ شده با نیاز های واقعی صنعت متقاضی و عوامل محیط پیرامونی منجر گردد. و برای دانشگاه خلق ارزش نماید. بطور کلی اهم ضرورت های راه اندازی دبیرخانه در هشت محور ذیل جمع بندی شده است:

➤ ارائه توان دانشگاه علم و صنعت ایران در تولید علم و فناوری و پاسخ به نیازمندی های متقاضیان علم و فناوری

➤ تسهیل تصمیم سازی های مدیریتی در امور طرحهای کلان ملی

➤ راه اندازی سامانه مدیریت دانش و اسناد داخلی

➤ تهیه و تدارک گزارش های ترکیبی از طرحهای کلان ملی

➤ طراحی چابک فرآیند های اجرایی مربوط به نظارت و پایش

➤ پیگیری مداوم خطوط اعتباری و تامین منابع مالی مورد نیاز طرح ها

➤ کمک به فراهم آوردن زیر ساخت های لازم برای انجام طرحهای ملی

➤ کنترل هوشمند و هدفمند طرحها برای تخصیص منابع و تنظیم تعاملات حقوقی

۲- ماموریت

ماموریت دبیرخانه طرح های کلان ملی

دبیرخانه طرح های کلان ملی بمنظور ایجاد آگاهی و هوشمندی مستمر نسبت به محیط پیرامونی و ایجاد الگوی پایدار در تصمیم گیری ها، رسالت نهایی خود را « **کنترا و نظارت هوشمند**» در ابعاد ذیل می داند:

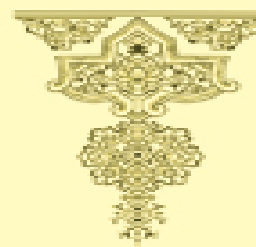
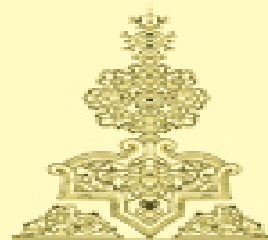
☒ **نظارت مستمر و ارزیابی متوازن و متناسب با مقتضیات طرح کلان**

ملی

☒ **توسعه و تعمیق فرآیندهای کنترلی هدفمند**

☒ **مستندسازی و انتشار دستاوردهای حاصل از طرح ها در سطح ملی و**

بین المللی

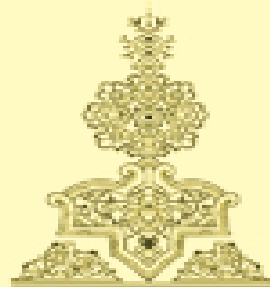

۳- اهداف کلان

اهداف کلان دبیرخانه طرح های کلان ملی

- ❑ کمک به فراهم آوردن زیر ساخت های لازم برای انجام طرح های ملی و یا انجام پژوهشهای کاربردی
- ❑ کمک به به هم پیوستگی حلقه های کلان پژوهش، فناوری و نوآوری و توانمندسازی مدیریت چند شاخه ای طرح های کلان در کشور
- ❑ طراحی نظام اطلاعاتی لازم برای تصمیم گیری درباره نحوه اکتساب، ارزیابی و رتبه بندی پروژه ها در حوزه های مورد نظر
- ❑ کنترل و پایش هوشمند پروژه ها در تخصیص منابع بصورت هدفمند

۴- راهبردهای کلان

راهبردهای کلان دبیرخانه طرح های کلان ملی

- ❑ مدیریت یکپارچه ارزیابی عملکرد
- ❑ دانش پایگی و مدیریت دانش هوشمند
- ❑ نوآوری ارزش به منظور همسوسازی تحقیقات دانشگاه با طرح های کلان ملی
- ❑ تقویت اخلاق حرفه ای و مسئولیت اجتماعی و کارگروھی

